

Til lovforslag nr. L 184. Tillæggsbetænkning afgivet af Retsudvalget den 12. maj 1992

Tillæggsbetænkning

over

Forslag til lov om ændring af retsplejeloven, straffeloven, færdselsloven og udlændingeloven

(Anklagemyndighedens struktur)

Udvalget har, efter at lovforslaget ved 2. behandling blev henvist til fornyet udvalgsbehandling, behandlet dette i et møde.

Herefter indstiller *udvalget* lovforslaget til *vedtagelse* i den affattelse, hvori det foreligger efter 2. behandling.

Et flertal (Socialdemokratiets, Socialistisk Folkepartis og Fremskridtspartiets medlemmer af udvalget) finder det uheldigt, at en påtale kan opgives eller en tiltale frafalder i situationer, hvor det på trods heraf tilkendegives, at den sigtede er skyldig i den pågældende lovovertrædelse. Det betyder i realiteten, at den pågældende »dømmes« af staten uden at have krav på en domstolsbehandling. Der er med andre ord ikke tale om, at man anses for uskyldig, indtil man er dømt. I tilfælde, hvor et tiltalefrafald betinges af vilkår, kræves, at den sigtede har afgivet en uforbeholden tilståelse. Men dette kræves ikke, hvis der ikke fastsættes vilkår. På den baggrund opfordrer flertallet regeringen til i efteråret at fremsætte forslag, der søger dette problem løst.

Et mindretal (Socialdemokratiets medlemmer af udvalget) har tiltrådt de af ministeren i udvalgets betænkning over lovforslaget stillede ændringsforslag. Mindretallet har tidligere protesteret mod de af justitsministeren til udvalget fremsendte ændringsforslag vedrørende nedsættelse af antallet af dommere i landsretterne dels ud fra et retssikkerhedshensyn, dels

fordi der efter mindretallets opfattelse ikke forelå identitet mellem det oprindelige forslag om anklagemyndighedens struktur og ændringsforslagene om domstolenes struktur. Justitsministeren har tilbagetaget disse ændringsforslag. For så vidt angår ændringsforslaget i betænkningen om, at justitsministeren bevarer kompetencen til at beslutte tiltale i tilfælde af, at straffelovens kapitel 12 eller 13 menes overtrådt, har mindretallet foreslået denne ændring, idet mange af de pågældende bestemmelser forudsættes at blive anvendt restriktivt henset til deres relativt vage formulering og på den baggrund anvendt under direkte politisk ansvar.

Mindretallet nærer betænkeligheder ved nedskæringen af klagemulighederne fra 3 instanser til 1 instans. Det betvivles, at der opnås de rationaliseringsgevinster, som justitsministeren hævder. At de kun ca. 100 enkeltsager, der indbringes hvert år, skulle nødvendiggøre 3 årsværks indsats, lyder ikke overbevisende.

Mindretallet ser en klar modsigelse mellem bemærkningernes angivelse af, at borgerne vil kunne henvende sig til ministeren eller Rigsadvokaten og opnå fornyet behandling i konkrete tilfælde, og ministerens svar til Retsudvalget (svar på spørgsmål 15), hvori der gives udtryk for, at der ikke skal ske ændringer i ministerens tilbageholdenhed med hensyn til at gribe ind i konkrete sager.

Når mindretallet alligevel stemmer for lovforslaget, skyldes det, at det indeholder en lang række forenklinger og moderniseringer inden

for et område i retsplejeloven, som er præget af en del uklarheder. Mindretallet vil imidlertid nøje følge udviklingen, herunder vurdere det tilsyn, Rigsadvokat og ministerium vil føre

med den nye anklagestruktur, og herunder også vurdere den mulighed, det hævdes at borgerne fortsat har for at få konkrete sager behandlet.

Dorte Bennedsen (S) Erling Christensen (S) Lise Hækkerup (S) Frank Jensen (S)

Birte Weiss (S) Karen Jespersen (S) Ebba Strange (SF) nfm. Gert Petersen (SF)

Sonja Albrink (CD) Grove (KF) fmd. Helge Adam Møller (KF) Inge Dahl-Sørensen (V)

Birthe Rønn Hornbech (V) Svend Aage Jensby (V) Tom Behnke (FP)

Niels Helveg Petersen (RV) Inger Stilling Pedersen (KRF)